

Sygn. akt I CSK 2039/22

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z powództwa P. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko K. Ż. i J. Ż.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym 18 stycznia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z 24 maja 2021 r., sygn. akt II Ca 750/20,

1.odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2.zasądza od P. Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. na rzecz J. Ż. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Powód P. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy z 24 maja 2021 r., zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, tj.:

1) Czy stwierdzenie abuzywności określonych postanowień umownych może skutkować uznaniem całej umowy za nieważną w sytuacji, gdy po wyeliminowaniu zakwestionowanych postanowień umowa nadal będzie zawierać w swej treści wszystkie przewidziane przepisami elementy przedmiotowo istotne, nadal będzie możliwa do wykonania i nadal prowadzić będzie do osiągnięcia założonego przez strony „celu gospodarczego”?

2) Czy konsument, który w sposób trwały nie wywiązuje się ze swojego zobowiązania i nie wyraża woli spełnienia świadczenia w jakimkolwiek zakresie, w sytuacji, gdy przedsiębiorca spełnił swoje świadczenie, może domagać się stwierdzenia nieważności umowy powołując się na istniejące w niej klauzule abuzywne, w szczególności w przypadku, gdy nawet bez przedmiotowych postanowień możliwe jest określenie wysokości zobowiązania, a konsument nie dokonał spłaty nawet tak ustalonej kwoty?

3) Czy wypowiedzenie umowy kredytu wyklucza możliwość utrzymania w mocy tej umowy bez postanowień uznanych za abuzywne i uniemożliwia określenie zobowiązania z niej wynikającego z pominięciem tych klauzul?

W odpowiedziach na skargę kasacyjną pozwani wnosili o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania względnie jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego:

z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Skarżący nie sporządził w sposób prawidłowy uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej w zakresie pierwszej przesłanki kasacyjnej. Pomimo sformułowania trzech zagadnień prawnych skarżący sporządził jedno uzasadnienie o ogólnikowej treści wraz z propozycją odpowiedzi na zadane pytania. Skarżący nie przedstawił pogłębionego wywodu dotyczącego poruszonych zagadnień prawnych. Nie wskazał na rozbieżności w doktrynie lub orzecznictwie, nie przedstawił możliwych interpretacji prawnych, ani racji jurydycznych stojących za każdą z nich. Nie wykazał również, dlaczego dotychczasowy dorobek orzecznictwa Sądu Najwyższego jest niewystarczający do ich rozstrzygnięcia.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest natomiast odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń. Wniosek ten podlega analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, mimo że argumenty mogą być podobne (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19).

Skarżący zdaje się przy tym nie dostrzegać, że wskazywane przez niego zagadnienia były w ostatnim czasie przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego. Nie ulega wątpliwości, że konsekwencją stwierdzenia, że dane postanowienie umowne ma charakter niedozwolony w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. jest działająca *ex lege* sankcja bezskuteczności niedozwolonego postanowienia, połączona z przewidzianą w art. 385¹ § 2 k.c. zasadą związania stron umową w pozostałym zakresie (zob. m.in. uchwałę Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2007 r., III CZP 62/07, oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, a także wyroki Sądu Najwyższego: z 30 maja 2014 r., III CSK

204/13; z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 24 października 2018 r., II CSK 632/17).

Zdaniem Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania a stosownie do art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.) obciążył skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.